

شناسنامه ماده:

ساعات هفتگی	نوع واحد	واحد	نوع ماده	عنوان ماده	کد ماده	دوره		
۲	نظری	۲	تخصصی	مفردات ۳		کارشناسی		
							تفسیر	رشته
							محاضره- مطالعات کتابخانه ای - کار در کلاس	روش تدریس
							این ماده به بررسی واژگان کلیدی و محوری قرآن کریم می پردازد، و آنرا از لحاظ لغوی، اشتقاق صرفی بررسی می کند و وجوه و نظایر آن در قرآن کریم مورد پژوهش قرار می دهد.	تعریف ماده
							۱- استخراج وضع لغوی واژگان کلیدی ۲- بررسی اشتقاق صرفی واژه ها ۳- فهم وجوه و نظایر قرآنی واژه ها ۴- بررسی و درک معنانشناسی کلمه	اهداف ماده
							طلاب پس از گذراندن این ماده قادر خواهند بود : ۱- وضع لغوی کلمات را استخراج نمایند. ۲- اشتقاق صرفی به کار رفته در قرآن را پیدا کنند. ۳- وجوه و نظایر واژه ها را دریابند. ۴- در تفسیر قرآن، به فهم دقیق واژه ها توجه نمایند.	دستاوردهای آموزشی

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	بیان وضع لغوی کلمات کلیدی قرآن	۱۰٪	۲۵٪	
۲	اشتقاق، وجوه و نظایر نظر مفسران	۱۵٪	۳۰٪	
۳	کاربرد کلمات در سیاق قرآنی	۱۵٪	۳۰٪	
۴	استنباط معانی اصطلاحی آن کلمات از منظر قرآن	۲۰٪	۳۵٪	

مراجع و مصادر:

- ۱- كتاب العين، أبو عبد الرحمن الخليل بن أحمد بن عمرو بن تميم الفراهيدي البصري (المتوفى: ۱۷۰هـ)، المحقق: د مهدي المخزومي، د إبراهيم السامرائي الناشر: دار ومكتبة الهلال عدد الأجزاء: ۸
- ۲- معجم مقاييس اللغة، أحمد بن فارس بن زكرياء القزويني الرازي، أبو الحسين (المتوفى: ۳۹۵هـ)، المحقق: عبد السلام محمد هارون الناشر: دار الفكر عام النشر: ۱۳۹۹هـ - ۱۹۷۹م. عدد الأجزاء: ۶.
- ۳- تهذيب اللغة، محمد بن أحمد بن الأزهرى الهروى، أبو منصور (المتوفى: ۳۷۰هـ)، المحقق: محمد عوض مرعب. الناشر: دار إحياء التراث العربى - بيروت الطبعة: الأولى، ۲۰۰۱م.
- ۴- لسان العرب المؤلف: ابن منظور المحقق: عبد الله على الكبير + محمد أحمد حسب الله + هاشم محمد الشاذلى، دار النشر: دار المعارف البلد: القاهرة عدد الأجزاء: ۶.
- ۵- لسان العرب، محمد بن مكرم بن على، أبو الفضل، جمال الدين ابن منظور الأنصارى الرويفعى الإفريقي (المتوفى: ۷۱۱هـ): دار صادر - بيروت الطبعة: الثالثة - ۱۴۱۴ هـ عدد الأجزاء: ۱۵.
- ۶- القاموس المحيط، مجد الدين أبو طاهر محمد بن يعقوب الفيروزآبادى (المتوفى: ۸۱۷هـ)، تحقيق: مكتب تحقيق التراث فى مؤسسة الرسالة بإشراف: محمد نعيم العرقسوسى الناشر: مؤسسة الرسالة للطباعة والنشر والتوزيع، بيروت-لبنان الطبعة: الثامنة، ۱۴۲۶ هـ - ۲۰۰۵ م عدد الأجزاء: ۱.
- ۷- تاج العروس من جواهر القاموس، محمد بن محمد بن عبد الرزاق الحسينى، أبو الفيض، الملقب بمرتضى، الزبيدى (المتوفى: ۱۲۰۵هـ)، المحقق: مجموعة من المحققين الناشر: دار الهداية.
- ۸- جمهرة اللغة ابو بكر محمد بن الحسن بن دريد الأزدى (المتوفى: ۳۲۱هـ)، المحقق: رمزى منير بعلبكي، الناشر: دار العلم للملايين - بيروت، الطبعة: الأولى، ۱۹۸۷م، عدد الأجزاء: ۳.
- ۹- الصحاح تاج اللغة وصحاح العربية، أبو نصر إسماعيل بن حماد الجوهري الفارابي (المتوفى: ۳۹۳هـ)، تحقيق: أحمد عبد الغفور عطار، الناشر: دار العلم للملايين - بيروت، الطبعة: الرابعة ۱۴۰۷ هـ - ۱۹۸۷ م، عدد الأجزاء: ۶.
- ۱۰- الكشاف عن حقائق غوامض التنزيل، المؤلف: أبو القاسم محمود بن عمرو بن أحمد، الزمخشري جار الله (المتوفى: ۵۳۸هـ)، الناشر: دار الكتاب العربى - بيروت، الطبعة: الثالثة - ۱۴۰۷ هـ عدد الأجزاء: ۴
- ۱۱- المفردات فى غريب القرآن، أبو القاسم الحسين بن محمد المعروف بالراغب الأصفهاني (المتوفى: ۵۰۲هـ)، المحقق: صفوان عدنان الداودى، الناشر: دار القلم، الدار الشامية - دمشق بيروت، الطبعة: الأولى - ۱۴۱۲ هـ
- ۱۲- مفردات القرآن - نظرات جديدة فى تفسير ألفاظ قرآنية، المؤلف: عبد الحميد الفراهى الهندى (المتوفى: ۱۳۴۹هـ)، المحقق: د/ محمد أجمل أيوب الإصلاحى، الناشر: دار الغرب الإسلامى، الطبعة: الأولى، ۲۰۰۲م، عدد الأجزاء: ۱.
- ۱۳- غريب القرآن فى شعر العرب ((مسائل نافع بن الأزرق لعبد الله بن عباس - رضى الله عنه وعن أبيه))، عبد الله بن عباس بن عبد المطلب القرشى الهاشمى، أبو العباس (المتوفى: ۶۸هـ) - رضى الله عنهما، المكتبة الشاملة.
- ۱۴- نزهة الأعين النواظر فى علم الوجوه والنظائر، جمال الدين أبو الفرج عبد الرحمن بن على بن محمد الجوزى (المتوفى: ۵۹۷هـ)، المحقق: محمد عبد الكريم كاظم الراضى، الناشر: مؤسسة الرسالة - لبنان/ بيروت، الطبعة: الأولى، ۱۴۰۴هـ - ۱۹۸۴م.
- ۱۵- تفسير الشعراوى، حمد متولى الشعراوى (المتوفى: ۱۴۱۸هـ)، الناشر: مطابع أخبار اليوم، عدد الأجزاء: ۲۰، نشر عام ۱۹۹۷م
- ۱۶- الموجم الاشتقاقى الموصل لالفاظ القرآن، محمد حسن جبل، مصر، مكتبة الاداب، الطبعة الاولى ۲۰۱۰م.
- ۱۷- معجم تفسير مفردات الفاء القرآن، سميح عاطف الزين، الدار الإفريثيه العربيه بيروت، الطبعة الرابعة ۲۰۰۱م.
- ۱۸- موسوعة الالفاظ القرآنية، مختار فوزى النعال، مكتبة دار التراث، الطبعة الاولى ۲۰۰۳م.

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریسی
۱ و ۲	تعریف و آشنایی با ماده درسی، منظور از واژگان کلیدی، روش کار (وضع لغوی، اشتقاقیات، وجوه و نظایر، نظر مفسران)	نزهة الاعین النواظر فی علم الوجوه والنظائر، جمال الدین أبو الفرج عبد الرحمن بن علی بن محمد الجوزی (المتوفی: ۵۹۷هـ) ج ۱، ص ۸۳ مقدمه الوجوه والنظائر، ابوهلال عسکری
۳	اسلام، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین، ۷، ۲۵۶ - معجم مقاییس اللغة ۶۸۰۳ - المعجم الوسیط، ۴۴۶، ۷ - المفردات فی غریب القرآن، ۹۱
۴	اسلام، وجوه و نظایر و نظر مفسران	الوجوه والنظائر ابوهلال عسکری ۵۰ - ترهة الاعین ابن الجوزی ۱۳۶ - تفسیر کشاف ۳۴۴ - تفسیر الشعراوی ۸۷۷
۵	ایمان، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۸/۳۸۹ - مقاییس اللغة ۱۳۳/۱ - معجم الوسیط ۲۸/۱ - تاج العروس ۳۴، ۱۸۴ - المفردات فی غریب القرآن ۴۲۱
۶	ایمان، وجوه و نظایر و نظر مفسران	الوجوه و النظائر عسکری، ۵۲ - تره، الاعین ۱۴۵
۷	احسان، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۱۴۳/۳ - تاج العروس ۳۴، ۸۱۸ - المعجم الوسیط ۱۷۴/۱ - المفردات فی غریب القرآن ۲۳۵
۸	احسان، وجوه و نظایر و نظر مفسران	الوجوه والنظائر عسکری ۱۷۱
۹	جمع بندی مقایسه بین اسلام، ایمان و احسان	نزهة الاعین النواظر، ۵۹۸، ۳۳۲، ۲۹۷، ۲۸۶، ۲۷۱، ۲۶۶، ۱۳۶
۱۰	اخلاص، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۱۸۶/۴ - تاج العروس ۱۷، ۵۵۷ - المعجم الوسیط ۲۴۹/۱، المفردات فی غریب القرآن ۲۹۲
۱۱	اخلاص، وجوه و نظایر و نظر مفسران	نزهة الاعین النواظر ۱۳۷، ۱۴۰، ۲۲۰
۱۲	دین، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۷۲/۸، تاج العروس ۴۹/۳۵، لسان العرب ۱۶۴/۱۳، المعجم الوسیط ۳۰۷/۱، مفردات الفاظ القرآن الکریم ۳۵۵
۱۳	دین، وجوه و نظایر و نظر مفسران	ترهة الاعین ۲۹۵، الوجوه والنظائر ۲۱۷
۱۴	عبادت، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۴۹/۲، معجم مقاییس اللغة ۲۰۵/۴، لسان العرب ۲۷۳/۳، معجم الوسیط ۵۷۹/۲
۱۵	عبادت، وجوه و نظایر و نظر مفسران	ترهة الاعین النواظر ۴۳۱، الوجوه والنظائر لابی هلال العسکری ۳۴۴
۱۶	صبر، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۱۱۷/۷، معجم مقاییس اللغة ۳۲۹/۳، لسان العرب ۴۳۷/۴، المعجم الوسیط ۵۰۷/۱
۱۷	صبر، وجوه و نظایر و نظر مفسران	نزهة الاعین النواظر ۳۸۷
۱۸	شکر، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۲۹۲/۵، معجم مقاییس اللغة ۲۰۷/۳، لسان العرب ۴۲۴/۴، المعجم الوسیط ۴۹۰/۱
۱۹	شکر، وجوه و نظایر و نظر مفسران	نزهة الاعین النواظر ص ۲۵۱
۲۰	فتنه، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۱۲۷/۸، معجم مقاییس اللغة ۴۷۲/۴، لسان العرب ۳۱۷/۱۳، المعجم الوسیط ۶۷۳/۲
۲۱	فتنه، وجوه و نظایر و نظر مفسران	ترهة الاعین النواظر ۴۷۷، الوجوه والنظائر ابوهلال عسکری ۳۸۰
۲۲	تقوی، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۳۷۸/۵، معجم مقاییس اللغة ۱۳۱/۵، لسان العرب ۵۲۲/۱۲، المعجم الوسیط ۷۹۶/۲
۲۳	توکل، وضع لغوی و اشتقاقیات	العین ۴۰۵/۵، معجم مقاییس اللغة ۱۳۶/۶، لسان العرب ۷۳۶/۱۱، المعجم الوسیط ۱۰۵۴/۲
۲۴	توکل، وجوه و نظایر و نظر مفسران	نزهة الاعین النواظر ۶۰۷، ۶۰۸